

HØRINGSSVAR FRA GTML – NOU 2023:3 MER AV ALT RASKERE

Energikommisjonens rapport peker på åpenbare og prekære forhold ved den fremtidige kraftbalansen i Norge. For å nå klimamålene og få til grønn omstilling, vil kraftforbruket øke betydelig, særlig frem mot 2030. Behovet for økt fornybar kraftproduksjon, energieffektivisering og oppgraderinger er tydelig og Energikommisjonen er klar på at farten må opp. Utsiktene til mer fornybar kraft innen 2030 er begrenset. GTML er derfor positiv til at kommisjonens flertall setter mål for energieffektivisering og at rapporten peker på tiltak for å frigjøre mer av den kraften vi bruker i dag.

POTENSIALET I BERGVARME

Som kjent bruker vi mye strøm til oppvarming i Norge og det er mulig å legge til rette for energiløsninger i bygg som relativt raskt kan gjennomføres. Konvertering av oppvarming i eksisterende bygg til energifleksible løsninger har et enormt potensial for å frigjøre kapasitet i strømmettet og fornybar strøm til andre sektorer. Olje- og energiminister Terje Aasland påpekte i sitt svar på skriftlig spørsmål fra Stortinget (Dokument nr. 15:1607 (2022-2023)) at lavtemperert geotermisk energi (bergvarme) kan dekke det nasjonale behovet for oppvarming og nedkjøling av bygg, tilsvarende mer enn 33 TWh strøm (GTML/Asplan Viak, 2022). GTML mener det er realistisk å bygge kapasitet for etablering av bergvarmeanlegg med varmepumper slik at man gradvis kan frigjøre 10 TWh elektrisitet innen 10 år. Altså 10 TWh vi kan bruke til noe annet. Og som avlaster kraftsystemet. Dersom denne kapasiteten skal frigis er det behov for en tydeligere handlingsplan spesifikt for denne type teknologi. Etter vårt skjønn vil det å plassere bergvarme i en samlekategori av energieffektivisering gjøre at potensialet ikke utløses.

HVORDAN UTLØSE POTENSIALET

GTML mener følgende vil bidra til å utløse potensialet:

- *Krav til fleksible oppvarmingsløsninger.* Eksisterende bygg som habiliteres og rehabiliteres, samt nye må utrustes med energifleksibel oppvarming, altså vannbåren varme, slik at byggene kan forsynes av den i hvert tilfelle mest egnede oppvarmingskilden. For å oppnå mer av dette, må kravene i byggt teknisk forskrift (TEK 17) skjerpes. I dag er det bare krav til energifleksibel oppvarming i bygg over 1000 kvadratmeter. Denne grensen bør senkes til 500 kvadratmeter. Vi er derfor positive til Enovas forslag om at en teknisk forskrift tilpasset rehabilitering i eksisterende bygg bør utredes og iverksettes
- *Revidere regulering av fjernvarme og energimerkeordningen.* GTML støtter kommisjonens forslag om å se på regulering av fjernvarme for å hensynta andre typer oppvarmingskilder. Dagens praktisering av tilknytningsplikt og reguleringen av pris på fjernvarme er til hinder for reell og lik konkurranse på markedsmessige vilkår. Revidering av energimerkeordningen er også hensiktsmessig, men vi vil gjenta at vi mener økt støtte ikke bør vente til dette arbeidet er ferdigstilt.
- *Raskere stimulering til et velfungerende marked.* Derfor ser vi positivt på tankegangen bak Enovas forslag om flerboliger og næringsbygg kan få støtte etter en oppnådd energiforbedring. Det er vesentlig at alle initiativer for å stimulere markedet kommer raskt. For å stimulere det offentlige markedet, anbefaler vi at man gjeninnfører energisparekontrakter for kommunene. Samtidig er det viktig at dagens økonomiske støtte opprettholdes eller økes da markedet alene ikke vil fungere raskt nok til å nå målene om 15-20 TWh energieffektiviseringen 2030. Vi minner også om at myndighetene vil gi store

subsidier til kraftproduksjon i form av havvind, det er rimelig at man også derfor stimulerer til redusert kraftforbruk.

- *Tidsfrist for interdepartemental arbeidsgruppe.* Høsten 2022 ble det nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe som ser på barrierer for å investere i lokal energiproduksjon. Det er viktig at gruppen ser på hvordan lokal energiproduksjon kan fungere sammen med andre teknologier for energieffektivisering og fleksibilitet, for at disse skal virke sammen og gi størst mulig avlastning av kraftsystemet. Videre etterlyser vi en frist for gruppen til å levere sin anbefaling.

OM GTML

GTML er et energiselskap som utvikler, bygger og leverer energiløsninger basert på fornybar varme og kjøling fra energibrønner. Ved å levere optimaliserte løsninger for nærvarme med brønner fra 150 til 1500 meters dybde blir bygninger og anlegg varmet opp / kjølt ned og energikostnaden og -bruken vesentlig redusert.

Med vennlig hilsen

Thor Erik Musæus, daglig leder

GTML